כל קרבן שחיבו על מזבח החיצון כשלמים. שלמדנו מהם פיגול לכל הזבחים אין בו משום פיגול לקמן בפרק בית שמאי (דף מג.): **בחטאות החיצונות.** תימה מפנלת [ג] דלא כתיב בהו וטבל אלא ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו [ד] והכי לקיחה קבלה היא ומינה ילפינן קבלה לקמן בחיזהו מקומן (דף מח.): **לישטריכיה מהו דתימא הואיל וכתיב ולקח.** דמשמע הוא בעצמו יקח: **ואי אמי קוף ורמי ליה לידיה.** שלא בעצמו כגי מיכאל ומשקל שלמא ולקח נמי משלא בעצמו קאי שיטבול אלא בעצמו לימא כמאן דלכתיב ולקח בעצמו וטבל דמי: **לא לכפיה** [ה] **מצינה.** בהדיא שלא כתב קבלה [ו] ומדמסיק משלא בעצמו שלא ונתן הוא לו לילף [ז] לטבול משלא בעצמו שלא ליקח בעצמו ולטבול [ח] דמשמע הכי שלא תהא מצינה שלא בעצמו עבודה [ט] משמה דהן לפגל מדלא מחשבה קרא להכי היכא בפירוש [י] ומשמע הכי שלריכה היא לטבול כחטאת [יא] (ו) החיצונה ולא לשיקבל קוף ולירמייה לפס על המזבח דבעינן לקיחת משלא בעצמו מעליותא דוקא נמי משלא בעצמו קאי: **שחי אפשר לבטלה.** [יב] דלאו מורת מרעה לשחוט בהיכל ועל כרחו הוא שוחטו בעזרה ומוליכה בהיכל לקרנות מזבח פנימי ולהזאת פרוכת: **כל שחיבו.** כל קרבן שאין נתן דמו על מזבח החיצון לאפוקי חטאות הפנימיות וקס"ד דה"ה לפסול דשלא לשמו: **מודה הוא** [יב] **לפסולו.** נהי לחין בהן פיגול להתחייב כרת על אכילתו מכל מודה הוא שמחשבה שלא לשמו לזמנו מצי הוה מחשבה לפגל [ומ"מ] לתרוצי ליה מן במחשבה שלא לשמו קיימינן דפסלה בהו שלא בשביל רבי יוסי בר' חנינא דאמר לעיל (דף מב.): **חוץ לזמנו הפוסל בשלמים כו'.** ומיהו כרת לא נפקא לן בו מינה דהא ק"ו מכח שלא לשמו לא מצי ילפינן דילמא לא מתחייב אלא בדבר שיש בו כזית כגון שלמים דכתיב בהו ואכלתם אותם ביום הקריבכם את זבחיכם ביום השלישי, ומוקי לה בשלמי תודה דאי בשלמי שלמים ביום השלישי, ומוקי לה בשלמי תודה דאי בשלמי שלמים ביום השלישי לית בהו כזית: **בין האולם ולמזבח צפון.** שהוא מערבי של מזבח ובלבד שיהא חלק קטנה של עזרה, אבל מזבחו של מזבח לגד שער ניקנור שבו נכנסין לעזרה לא מכשר אפי' חלק קטנה דקיימא קדושתיה דהוא מקום לריכת שחיטה ו"א אמה מקום לריכת הזאת שבראש מן המערב ולפנים וי"א אמה (עד) [עזר] לגד המזבח מקום לריכת שחיטה כהיכל (להלן ב.) **קדושת היכל ואולם חדא היא.** וכל עבודות המחוברות בהיכל אי הוה עביד להו בחוץ אי נמי אולם שלפניו מיבעכבי ומקרי ב.) **לאמורה.** שמתנהג לריכה מה שהוא נוהג לו בשעת הדשה (פסחים מ.) **ויזרקו הכהנים מידם.** מיהם של שחטיהם שהם זרים שחזרו וקבלו הדם מיד הכהן המקבל והוליכוהו אל המזבח (יומא מט.):

שינויי נוסחאות

א) ג"א אין חייבין עליו משום (כ"ב ור' א'). וכ"ה להלן בסמוך ובדף מג ב, ועוד אלינא דר"י ב"ר מינה להלן דמודה ר"ש לפסול וכך מיהב כהת אין בו: ב) ל"ל דלא: ג) [לקמן מח.]. ד) [לקמן מח:]. ה) לקמן עיזוניו ב. יומא מד:]. ו) לקמן ע"ש, מנחות יג:, ז) יומא מט., ח) ירושלמי יומא פ"ה ה"א.. ט) ויקרא ד, עי' לקמן מד: תורה"ה בדבר, מ"ט דלא נהירא. צ"ק., י) ע' רש"ק ומ"ג. וע"ע בטה"ק, כ) עי' לקמן נא תורה"ה תן בסה"ד:

הגהות הב"ח

(ה) גב' פסיקתא הא לא כתיב: (ו) שם ומשמ מהרימי אימא כמאן: (ז) שם שמא מר רבי יוסף בר' מנימי מודה הוא לפסול וכו' שלא לשמו: (ח) שם אשכחן כל"ל ותו ו' נמחק: (ט) שם מי מצלא לשמו וכו' לשמו נמחי: (י) רש"י ד"ה נהכי לא וכו' כחטאות הפנימיות ולא דלישקול:

גליון הש"ס

[גמרא ואבע"א הקישא הוא. עי' לקמן דף ג ע"ב]: רש"י ד"ה שא"א לבטלה דלאו אורח ארעא. ע' לקמן סג ע"א תוס' ד"ה שב: תום' ד"ה ומה וכו' או בזריקה לחודיה. היינו דבפ"ק בסוף פוסל בזורק לשם מחרים לאכל בפיגול אינו פוסל אלא במחשב על מנת לאכול או להקטיר למחר לאכל לא בזורק בשביל מחר. אבל כשם במה מילול דשלא לשמן יוכיח הא שלא לשמן ג"כ הכי הוא דפוסל בזורק לשם עולה וה"ב פרכינן מה להנך שפוסלים בזריקה לומדים מ"ז מנלמד שעמד בזה בפ"ק הגה"ה וכו' היכי משבחת לה בפסולים דאם יהדו לא יעלו. עי' לקמן פו ע"א תוס' ד"ה כבש ומנחות נז ע"ב תוס' ד"ה כבש:

מוסף רש"י

שלישי. שם שהכל יכול מבשר זבח השלמים ביום השלישי, ומוקי לה בשלמי תודה דאי בשלמי שלמים ביום השלישי ליכא מאן דמחשב בשעת עבודה לאכול מזבחו ביום השלישי הכתוב מדבר: זה חוץ לזמנו. דשלמי תודה: חוץ למקומו מנח לן. דהא חוץ למקומו נמי בשלמים כתיב ומייתינן גמרינן לכל הזבחים ולר' שמעון ללא גמר מינייהו אלא חילוקים כמותן מנ"ל דפסלה בפיגומיו: **אי מחוץ לזמנו.** במה מלינו: **אי משלא לשמו.** ובק"ו כדלעיל: **שכן נוהג בשמה.** [בקרבן שמת יחיד בשעת היתר הבמות שהרי שנו קדש הוא תאכל למקומו אלא שאין מחייבין עליה בשמה] וכל הבקעה מקומו עד סוף העולם: ומשני **שלא לשמו כמאי נוהג.** בחיזה קרבן אתה מוצא פסולו בפסח ומטמא לך קרבי דתנן לקמן (דף קיז:). כל הגידין וידיד קרב בשמה ושאינו גידין וידיד אינו קרב בשמה: **ואיבעית אימא.** חוץ למקומו מחוץ לזמנו אמי אלא פרכינן שכן כרת דהיקשא הוא לחיתקא חוץ למקומו לחוץ לזמנו כפ' שני (לקמן דף כח.) בקרא [ב] דאמרינן מה להלכל יאכל ביום השלישי זה מחשבת חוץ לזמנו לא יאכל אי פיגול יהיה קרא יתירא הוא לאתויי חוץ למקומו וכיון דאיתקוש גמרינן מהדדי ואין משיבין על ההיקש: **אמר רבא אע"ג ר' שמעון סבר לה כחכירי דאמר.** לקמן בפ' שני (דף כ.): **בין האולם למזבח צפון.** חלק לפוני שבעזרה שבין האולם ולמזבח אע"ג דלא קרינן ביה על ירך המזבח לפונה דהא במערבו של מזבח הוא טוי לפון לענין שחיטת קדשי קדשים: **אין מחשבה מועלת בחטאות** [בר] **הפנימיות.** לפילו לפסול: **אלא מפתח האולם ולפנים.** שאם חישב בהולכת הדם ממקום שחיטתו עד האולם אינה מחשבה שהרי אפשר לבטל הולכה זו לשחוט אלל פתח האולם אבל מי סבר כרבי יוסי דפליג אלרבי אלעזר בר' שמעון ואומר אין לפון אלא כנגד המזבח מקיר המזבח [בה] לפוני על כותל העזרה לפונית הוא לה עבודה שאין יכול לבטלה להא חטאת טעונה לפון לשחיטתה דכתיב במקום אשר תשחט העולה וגו' (ויקרא ו) ולפון בעולה כתיב [שם ט]: **ותא"ל.** ר' שמעון סבר לה כר' יהודה דאמר לקמן בפ' קדשי קדשים (עט.) מוך עזרה מקדש כל דלפא העזרה אין האולם ולמזבח מקודשת להקטיר חלביה כמזבח עלמו דכתיב [מ"ח ח] ביום ההוא קדש המלך את תוך החצר ותניא לקמן (עט.) **דבריה ככתבן דברי ר' יהודה: אין מחשבה מועלת.** לר' שמעון בהולכת בזיזי לחם הפנים שהן מתירין את הלחם כדם המתיר את הבשר וכקומץ המתיר את המיירים והלחם מתפגל במחשבת עבודת הבזיזים דוחיל והן מתירין רבי [בו] שמעון מי סברי יהודה סבר לה אין מחשבת הולכה מועלת דה לפסול אלא מפתח היכל ולחוץ מחשבתיה בזיזים דוחיל עד שמגיע ליפתח האולם לרלפת העזרה שלפניו דבכל היכל לא מהניא מחשבה שהרי כל ההיכל כשר להוסיף שם שלחן לסדר עליו עד הפתח ואולם כי עזרה [בז] סבירה לן ומן האולם ולחוץ נמי לא מהניא מחשבה בהולכה שהרי אפשר להקטירו על רלפת העזרה מיד אם ירלה נמלאת הולכתו על המזבח שלא לגורך: ה"ג **ותא"ל סבר רבי שמעון קדושת אולם והיכל חדא היא אין מחשבה מועלת אלא מפתח אולם ולחוץ.** כלומר ר' אמות של עובי כותל פתחו של אולם שלא בכבל חללו של אולם לא מהניא לפתח להקטיר שם: **ותא"ל סבר לה מוך פתח האולם ללפנים אין מחשבה מועלת אפילו פסיעה אחת** [בח] **אלא בכדי הושטת ידו.** עומד בפתח האולם ומושיט ידו לרלפה היינו הולכה ומהניא בה מחשבה: **הכי גרסינן ותא"ל אמי לומר הולכה שלא כדרכה אין מחשבה מועלת כלל.** להא הושטת ידו הולכה שלא כדרכה היא: **ויזרקו הכהנים את הדם מידם.** [מידם] של שחטין משמע ושחטין זרים נינהו ומשמעינן קרא שהזרים לוקחין אותו מיד המקבל ומוליכין לאותו לזרוק [בח]:

תורה אור השלם

1. וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ד, לד
2. וְיִשְׁחֲטוּ הַפָּסַח וְיִזְרְקוּ הַכֹּהֲנִים מִיָּדָם וְהַלְוִיִּם מַפְשִׁיטִים: דה"ב לה, יא

ליקוטים

קדושת היכל ואולם חדא היא. לא לענין קדושה הוא אומר כן, שהרי משנה שלימה במסכת כלים (פ"א מ"ט) עשר קדושות בירושלים זו למעלה מזו ונכללו ביניהם בין האולם והמזבח מקודש הימנו שאין בעלי מום ופרועי ראש נכנסים לשם היכל מקודש ממנו שאין שתויי יין נכנסים לשם, אלא לומר שכל עבודות הכשרות בהיכל כשרות באולם. (מתורי עיטיון ג.) **קדושת היכל ואולם חדא היא.** ונפקא מינה לענין בזיכין, דאם חשב בהלוך הבזיכין אי היכל ואולם חדא קדושה היא אין המחשבה מועלת אלא מפתח אולם ולחוץ שהרי יכול להניח השלחן אצל פתח האולם ואמרינן בפרק קמא דזבחים בהולכה דאפשר לבטלה אין המחשבה פוסלת. ועוד נפקא מינה להא דאמרינן בהקומץ רבה הנכנס להיכל שלא בשעת עבודה סופג את הארבעים, ולענין פורשין בין האולם ולמזבח כדאיתא בפ' טרף בקלפי. (תוס' הרא"ש ג.)

שיטה מקובצת

לא כתיב ושבל בו'. וא"ת ולילף ס"ד לומר דלכתוב ושבל ולשמוע מולקת, והא מלינוך (לקמן) [לעיל] (דף ח.), לומר שתהא קבלה לשם חטאת וגם דקבלה טעונה לפון (לקמן דף מח:). וי"ל דה"ק לכתוב תלמי ושבל עם ולקח: **מודה רבי שמעון בו'.** ופרש"י דלקמן שאינו פוסל אלא משלא לשמו ומשלא לשמו לית ליה דמודה רבי שמעון בו'. ופרש"י דלעיל מוכח כרי. וא"ת מנלמיט, ולכך פריך נרים לקמן. ומשני דמודה לפסול מף מוך לזמנו מק"ו, ומלא לשמו אית ליה דמודה בה ר"ש, וה"ק דהוי מלי למימר מן העיקר ולא פסלינן משום דלמו מוכח מלטע, ועוד דלמרינן התם עובד מדם עבודת רבו במקום רבו, משמע דשפיר הוי מוכח מלטע. לכך נ"מ למורי דטעמא משום דמטמא טעונה לפון ומכיהל לא הוי לפון, דאפילו למ"ד (לקמן דף כ.) בין מהולם ולמזבח קרוי לפון מודה למניפת התליפות ומלוך לא הוי לפון ול"ק ומכיהל עלמו (שמתילות) [שמתילות] דהיכל מפסקת: **ואאבר ר'.** שמעון ובו'. וקס"ד דפסול אלא לשמו נמי ליתנהו כל מלמנים